

– ex Davine

Bouwjaar: 1912*Eerste eigenaar:* P.M.A. Bogaert, Heemstede*Huidige eigenaar:* M.A.M.U. Vermeulen,

Babyloniënbroek

Zeilnummer: 52 RC

Historie

De eerste eigenaar van deze boeier was P.M.A. Bogaert te Heemstede, inspecteur bij de spoorwegen en afkomstig uit Bergen op Zoom. Of hij inderdaad ook de opdrachtgever was weten we niet; van de nabestaanden van de bouwer konden wij geen nadere informatie hierover krijgen. Het is mogelijk dat na de geslaagde bouw van de “Njord” in 1910 Ernst Wester de gok deed deze boeier voor eigen rekening op stapel te zetten; immers in die jaren was het bezit van een boeier bij vooraanstaande lieden zeker nog zeer gewild. Opmerkelijk is namelijk dat op de Internationale Tentoonstelling van Watertoe-risme en Nijverheid, die in 1913 in Sneek werd gehouden, behalve een nieuwe tjotter van de firma M. van der Werf te Sneek³², ook een Friese boeier geëxposeerd was, gebouwd door E. Wester te Grouw. Deze inzending won zelfs een zilveren medaille. Het verslag in de *Leeuwarder Courant* over deze tentoonstelling bevatte de volgende

exclamatie: *In het water ligt het prachtschip, de boeier van E. Wester, Grouw (stand 7). Gij allen die meent, dat alles wat “goed” moet zijn uit het buitenland moet komen, beken schuld, want daar heeft geen Duitscher of Engelschman iets aan geleverd. Dat schip is geheel “Friesch” en, niet waar, mooier lijnen, mooier afwerking kunt ge u niet denken. Een eeresaluut aan dit monument van Friesch denken en Friesch doen.*¹³³ We weten evenwel niet met zekerheid of de geëxposeerde boeier inderdaad de latere “Mientje” was of de twee jaar eerder gebouwde “Njord”.

Hoe dan ook, dankzij onderzoek van de huidige eigenaar, de heer Vermeulen te Babyloniënbroek, weten wij nu dat de in een oude wedstrijdlijst van de Roei- en Zeilvereniging ‘Hollandia’ uit 1914 (Bijlage P) voorkomende boeier “Davine” van P.M.A. Bogaert identiek is met de “Mientje”. Volgens Vermeulen heeft Bogaert zijn boeier in 1918 overgedaan aan zijn vroegere stadgenoot J.B.C. Touw, reder in Bergen op Zoom. Deze gaf hem de naam “Mientje”. Het Nederlandsch Jachtregister van 1924-25 vermeldt de “Mientje” op naam van Touw, afmetingen 8,00 bij 3,40 meter (Bijlage B nr 56); zij is ook als wedstrijd-jacht ingeschreven bij de KVNWV onder nummer 23 OC, wedstrijdmaat WM 8,0.

Boeier "Mientje" van J.B.C. Touw omstreeks 1928; zij voert de vlag van de Kon. Roei- en Zeilver. "De Maas".
 Herk.: De Watersport 18(1929)

Blijkens zijn vermelding in wedstrijdverslagen in de tijdschriften *"De Watersport"*^{134,135} en *"Ons Element"*^{37,136} was de heer Touw een actieve en succesvolle wedstrijdzeiler. Tijdens de gezamenlijk georganiseerde internationale wedstrijden in 1922 van de Koninklijke Roei- en Zeilvereniging 'De Maas' en de Dordrechtsche Roei- en Zeilvereniging op achtereenvolgens het Haringvliet, de Oude Maas en de Nieuwe Waterweg, won "Mientje" driemaal de eerste prijs; concurrenten waren "Albatros II" van 'De Maas' en "Lethe" (ex "Parkeler") van W.J. van Alphen uit Rotterdam. In 1922, 1923 en 1924 nam Touw deel aan de Kaagweek, waar, zoals we reeds zagen, P. Bokma uit Leeuwarden met "Albatros" en "Miami" (de huidige "Phoenix") van W.N.H. van der Vorm uit Rotterdam de tegenstanders waren. Het blad *"De Watersport"* van 1924 bevat een foto van de boeierwedstrijd tijdens de Kaagweek van dat jaar¹³⁷, waarop de "Albatros" en de "Mientje" te zien zijn. Als lid van 'De Maas' was Touw zeer actief en deed hij met succes mee aan de in die jaren popu-

laire Estafettetochten en Vossenjachten in de Zuid-Hollandse en Zeeuwse wateren, die bedoeld waren als navigatiewedstrijden.¹³⁸ Hij schonk de vereniging een zilveren model van zijn boeier om als wisselprijs bij wedstrijden te dienen. In 1926 nam hij met de "Mientje" deel aan de gezamenlijke wedstrijden van 'De Maas' en de Dordrechtsche Roei- en Zeilvereniging ter gelegenheid van hun beider 75-jarig bestaan in 1926. In de klasse OB en OC kwamen toen drie boeiers uit: behalve de "Mientje" ook de "Friso" (de huidige "Semper Idem") van Van Beeck Calkoen en de "Sperwer" van Hooykaas. "Mientje" won de eerste prijs.¹³⁶ Twee foto's uit die tijd van een zeilende boeier met het onderschrift *'Een boeier'*, afgedrukt in het tijdschrift *"De Watersport"* van 1929¹³⁹, beelden naar onze mening de "Mientje" af, met aan het roer J.B.C. Touw.

Na 1926 verloopt het getij voor de ronde jachten snel. Er worden weinig wedstrijden meer georganiseerd. Volgens de naspeuringen van de heer Vermeulen werd de boeier "Mientje" in 1928 naar Bel-

gië verkocht. Dit wordt bevestigd in een brief uit 1953 van D. Middelburg te Antwerpen aan de heer Van Waning¹⁴⁰ naar aanleiding van diens al eerder genoemde serie artikelen in "De Waterkampioen"^{3,4}. Uit die brief citeren wij als volgt: ... *Op de linkerover van de Schelde vóór de loods van de Royal Yacht Club de Belgique ligt de boeier "Mientje" op de helling. Naar ik verneem, kocht de Antwerpenaar Milpas dit jachtje omstreeks 1930 te Bergen-op-Zoom. Het heeft een paar jaar ongebruikt op de kant gelegen. Thans hoort het aan de scheepstimmerman en modelbouwer René Andries, Tabakvest 34, Antwerpen. Deze enthousiast voor oude schepen is met een aantal leerlingen doende het schip zeer deskundig te herstellen. Hij besteedt al zijn vrije tijd eraan. De gehele familie picniet 's Zondags in de roef van het schip op het droge. ... De boeier is gebouwd door E. Wester te Grouw. Hij meet 9 m over alles en 7 m op de waterlijn, diepgang 65 cm, ruw gemeten. Het gangboord loopt langs de kuip door tot de achtersteven. ... Andries heeft het vergane snijwerk boven de roefingang met vaardige hand gecopieerd. Leeuw op het roer. Ovale koperen plaat van de scheepsbouwer (zonder jaartal) aanwezig.*

Uit dit bericht blijkt dat Touw de boeier inderdaad naar Antwerpen heeft verkocht. Dat vanuit Antwerpen in de jaren dertig nog boeierwedstrijden werden georganiseerd blijkt uit bijgaande foto, gemaakt op de Westerschelde; de rechter boeier is de "Mientje". De heer Vermeulen weet nog te melden dat tijdens de oorlogsjaren tot 1942 met beperkingen op de Schelde mocht worden gezeild. Vanaf 1943 moesten alle jachten op de wal. Houten schepen werden onklaar gemaakt door planken uit de bodem te slaan!

In 1944 heeft de heer W.K. Versteeg "Mientje" in Steendorp op de werf van de gebroeders Maes opgemeten en in tekening gebracht. Uit de brief van de heer Middelburg blijkt dat in 1953 René Andries bezig was met een grondig herstel. Dit blijkt ook nog uit een tweede aan Van Waning gerichte brief van de hand van de heer Van der Lande¹⁴¹ (die kort tevoren de boeier "Friso", de huidige "Semper Idem", van de ondergang had gered). Ook uit diens brief halen wij een en ander aan, omdat de inhoud op enkele punten iets afwijkt van die van de heer Middelburg: ... *Enige tijd geleden was ik op de R.Y.C.B. te Antwerpen, waar ... nog een boeierte van ongeveer 8 meter ligt, gebouwd door de werf Wester te Grouw. ... Het heet "Mientje" en wordt op het ogenblik opgeknapt. De huidige eigenaar, de Heer E.P.S. Milpas, wonende te Antwerpen, Suikerrui 20, is reeds 5 jaar doende met een oude handwerksman, die alleen op Zaterdag en Zondag aan het schip komt werken, om het schip weer geheel opgeknapt te krijgen. Met de oude handwerksman wordt kennelijk René Andries bedoeld, die hier niet als eigenaar wordt genoemd. Het blijft onduidelijk of Andries eigenaar van de "Mientje" is geweest. Wij denken van wel, om twee redenen. De eerste schepenlijst van het stamboek uit 1956, gepubliceerd in "De Waterkampioen"⁵, vermeldt de boeier "Mientje" (bouwer E. Wester, Grouw 1912) op naam van R. Andries te Antwerpen. Voorts bood Andries in 1957 in een brief aan Van Waning¹⁴² de "Mientje" te koop aan, wat er toch op wijst dat hij zelf de eigenaar was. Ook schijnt er in het clubhuis van de Royal Yacht Club de Belgique te Antwerpen een houten model van de boeier van de hand van René Andries bewaard te worden.*

Boeierwedstrijd op de Westerschelde, Nauw van Bath, eind jaren '30; rechts de "Mientje" van E. P. S. Milpas.
Herk.: M.A.M.U. Vermeulen

Rene Andries en zijn model van de boeier "Mientje".
Herk.: Onbekend

In datzelfde jaar 1957 is de boeier inderdaad van eigenaar veranderd. In een brief aan Van Waning schrijft P. Nielsen te Mechelen (B)¹⁴³ dat hij de "Mientje" heeft gekocht en dat zij ligplaats krijgt bij de jachthaven van de Gebr. Houweling te Warmond. Nielsen heeft haar blijkbaar snel overgedaan, want de schepenlijst van het stamboek van 1957 en volgende jaren vermeldt een andere eigenaar, namelijk B.J.de Vos te Hilversum. De "Mientje" krijgt dan Loosdrecht als thuishaven. Tijdens de stamboekreünie in Den Helder in 1959 verovert haar eigenaar een eerste prijs, die nog in bezit van de huidige eigenaar is. De komende periode verwisselt de boeier nog een aantal keren van eigenaar, zoals uit de schepenlijst blijkt. In 1963 staat de boeier op naam van J. van Iperen te Rotterdam, in 1963 meldt L.M. Bonnike te Leusden aan de secretaris van het stamboek, dat hij de "Mientje" van Van Iperen heeft overgenomen.¹⁴⁴ Zij heeft dan opnieuw gedurende vijf jaar haar thuishaven in Loosdrecht, tot in 1967 de huisarts H.A.M. Vermeulen te Made haar eigenaar wordt. De thuishaven wordt nu de Watersportvereniging 'De Amer' te Drimmelen. Zij belandt dan weer in het gebied dat haar eertijds zo vertrouwd was, namelijk de benedenrivieren, de Biesbos en de Zeeuwse stromen. Dokter Vermeulen gebruikte de boeier zelfs om patiënten in de Biesbos te bezoeken. In de beginjaren zeventig hadden verder nog enkele boeiers hun thuishaven in Drimmelen, zoals "Frans Naerebout" van Grootemaat te Dubbeldam, "Ibbe" van Van Riel te Rijen en "Vrouwe Thea" van Rompa te Terheijden. Voorts werd destijds de boeier "Vrouwe Johanna" van dr Bos uit Overveen (de huidige "Pleuntje") regelmatig in de wateren van de Biesbos gesignaleerd. Met de "Mientje" als echt familieschip werd veel gevaren. Ook werd aan verschillende reünies van het Stamboek deelgenomen. In 1982 en 1986 is zelfs de tocht naar Friesland

gemaakt om deel te nemen aan de Regionale Friese Reünie in Heeg.

Sedert 1994 is de boeier in handen van de heer M.A.M.U. Vermeulen te Babyloniënbroek, evenals zijn vader huisarts, met praktijk in Dussen. De thuishaven blijft Drimmelen. Ook nu wordt de reis naar Friesland niet geschuwd, zowel in 1996 als in 1997 was de "Mientje" aanwezig in Heeg. Sedert 1967 zijn nog een aantal ingrijpende herstellingen aan het schip uitgevoerd, en wel in 1972 door Duyvendijk in Tholen en de jaren tachtig en negentig door Piersma in Heeg.

"Mientje" van M.A.M.U. Vermeulen, onder zeil.

Foto: M. Vermeulen

De opeenvolgende eigenaren van deze boeier waren

1912 – 1918	P.M.A. Bogaert	Heemstede	Davine
1918 – 1928	J.B.C. Touw	Bergen op Zoom	Mientje
1928 –	E.P.S. Milpas	Antwerpen	Mientje
– 1957	R. Andries	Antwerpen	Mientje
1957	L. Nielsen	Mechelen	Mientje
1957 – 1962	B.J. de Vos	Hilversum	Mientje
1962 – 1963	J. van Iperen	Rotterdam	Mientje
1963 – 1967	L.M. Bonnike	Leusden	Mientje
1967 – 1992	H.A.M. Vermeulen	Made	Mientje
vanaf 1992	M.A.M.U. Vermeulen	Babyloniënbroek	Mientje

"Mientje", vooraanzicht met kluisbord en beretand.

Foto: M. Vermeulen

"Mientje", achteraanzicht.

Foto: M. Vermeulen

"Mientje", kajuittoegang.

Foto: M. Vermeulen

Technische gegevens

Hoofdafmetingen

– Lengte over de stevens	8,20 m
– Grootste breedte over de berghouten	2,91 m
– Holte op het grootspant	1,53 m
– Diepgang	0,72 m
– Zeiloppervlak: grootzeil + grootste fok	57,4 m ²
– Kluiver c.q. halfwinder	n.a.

Bijzonderheden

- kielbalk, dik 10 cm, hoog 6 cm
- over de gehele lengte gepiekte bodem
- vlaktiling ...
- 2 verloren gangen naast de kielgang
- 8 doorlopende huidgangen
- langs de kuip doorlopende zijwaring
- fraai snijwerk op kluisborden, beretanden, kajuit-rand en hennebalk
- roer bekroond met vergulde leeuw

Opmerkingen

Bijzondere kenmerken van deze boeier zijn: zeer slank schip, zeer steil staande, vrij hoge voorsteven. Het gangboord loopt langs de kuip door. Dit verhoogt de zeewaardigheid, doordat het buitenwater minder gemakkelijk in de kuip kan binnenkomen. De opmetingstekeningen van de hand van Versteeg zijn opgenomen in het Aanhangsel Scheepstekeningen.

"Mientje", mastplank met spreuk.

Foto: M. Vermeulen

Die sijn tijden
weet te gissen,
En sijn toutien
weet te spissen,
En sijn glas
te roere steen,
Mach wel voor den
boets-man gaen.